

Warszawa, dnia 13 stycznia 2020 r.

Poz. 2

**ZARZĄDZENIE
MINISTRA KLIMATU¹⁾**

z dnia 10 stycznia 2020 r.

w sprawie zadań ochronnych dla Wolińskiego Parku Narodowego na lata 2020-2023

Na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 1 i ust. 3, art. 12 ust. 2 oraz art. 15 ust. 1 pkt 14 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2018 r. poz. 1614, 2244, 2340 oraz z 2019 r. poz. 1696 i 1815) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustanawia się zadania ochronne dla Wolińskiego Parku Narodowego na lata 2020-2023.

§ 2. Zadania ochronne, o których mowa w § 1, obejmują:

- 1) identyfikację i ocenę istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz wskazanie sposobów eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków, stanowiące załącznik nr 1 do zarządzenia;
- 2) opis sposobów ochrony czynnej ekosystemów, z podaniem rodzaju, rozmiaru i lokalizacji poszczególnych zadań, stanowiący załącznik nr 2 do zarządzenia;
- 3) opis sposobów czynnej ochrony gatunków roślin i zwierząt, stanowiący załącznik nr 3 do zarządzenia;
- 4) wskazanie obszarów objętych ochroną ścisłą, czynną oraz krajobrazową, stanowiące załącznik nr 4 do zarządzenia;
- 5) ustalenie miejsc udostępnionych w celach naukowych, edukacyjnych, turystycznych i rekreacyjnych, z podaniem maksymalnej liczby osób mogących przebywać jednocześnie w tych miejscach, stanowiące załącznik nr 5 do zarządzenia;
- 6) wyznaczenie miejsc połowu ryb, stanowiące załącznik nr 6 do zarządzenia.

¹⁾ Minister Klimatu kieruje działem administracji rządowej – środowisko, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 listopada 2019 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Klimatu (Dz. U. poz. 2266).

§ 3. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

MINISTER KLIMATU

Michał Kurtyka

Załącznik nr 1

**IDENTYFIKACJA I OCENA ISTNIEJĄCYCH I POTENCJALNYCH ZAGROŻEŃ
 WEWNĘTRZNYCH I ZEWNĘTRZNYCH ORAZ WSKAZANIE SPOSOBÓW ELIMINACJI
 LUB OGRANICZANIA TYCH ZAGROŻEŃ I ICH SKUTKÓW**

I. Zagrożenia wewnętrzne istniejące

Lp.	Identyfikacja i ocena zagrożeń ¹⁾	Wskazanie sposobów eliminacji lub ograniczania zagrożeń i ich skutków
1	Zagrożenie pożarowe, zanieczyszczanie środowiska przyrodniczego substancjami ropopochodnymi, kolizje zwierząt z użytkownikami ciągów komunikacyjnych powodowane przez funkcjonowanie na terenie WPN ²⁾ obiektów takich jak: 1) gazociągi DN-300 i DN-800; 2) drogi – nr 3 i nr 102; 3) linia kolejowa; 4) drogi powiatowe i gminne	Współpraca WPN z zarządcami ciągów komunikacyjnych przebiegających przez WPN dotycząca zakresu realizowanych na tych ciągach remontów i inwestycji. Efektem współpracy powinno być ograniczenie negatywnego wpływu ciągów komunikacyjnych na przyrodę WPN przez podejmowanie przez ich zarządców działań pro-przyrodniczych obejmujących między innymi budowę przejść dla zwierząt, dolnych pod i górnych nad drogami publicznymi i linią kolejową, wykonanie płotów wzdłuż dróg publicznych w celu ograniczenia śmiertelności zwierząt, budowę separatorów wzdłuż dróg o dużym nasileniu ruchu oczyszczających zanieczyszczone wody spływające z dróg publicznych
2	Presja na stanowiska fauny, flory, siedliska przyrodnicze i zaburzenie krajobrazu WPN przez funkcjonowanie Kompleksu Edukacyjnego Grodno I	1. Monitorowanie i uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej. 2. Likwidacja zbędnej infrastruktury. 3. Adaptacja obiektów niezbędnych do celów WPN
3	1. Wzrost ruchu turystycznego. 2. Wzrastająca presja podmiotów funkcjonujących na terenie i w bezpośrednim sąsiedztwie WPN na szersze udostępnienie jego terenu	Ukierunkowanie ruchu turystycznego przez: 1) utrzymanie istniejącej i budowę nowej infrastruktury turystycznej w miejscach udostępnianych; 2) jednolite, czytelne oznakowanie granicy zewnętrznej WPN; 3) naprawę nawierzchni szlaków; 4) korekty przebiegu istniejących szlaków turystycznych; 5) konserwację ścieżek edukacyjnych; 6) konserwację istniejących i instalowanie nowych szlabanów w celu uniemożliwienia wjazdu pojazdów na niedostępne drogi WPN; 7) budowę zapór (płoty siatkowe, żerdzie, gałęzie) u podnóża wydm i miejscach nielegalnych zejść z wyznaczonych szlaków turystycznych; 8) ustawianie tablic informacyjnych z regulaminem WPN i piktogramów z wizualnymi informacjami dla przebywających na terenie WPN; 9) udostępnianie przy szlakach turystycznych, ścieżkach edukacyjnych, w muzeum przyrodniczym, zagrodzie pokazowej żubrów i na stronie internetowej WPN

		<p>informacji na temat wartości przyrodniczych i kulturowych WPN (ustawianie tablic informacyjnych, rozprowadzanie ulotek, prowadzenie zajęć edukacyjnych i pogadanek);</p> <p>10) stałą kontrolę ruchu turystycznego;</p> <p>11) współpracę z Polskim Towarzystwem Turystyczno-Krajoznawczym i organizacjami zrzeszającymi przewodników turystycznych dotyczącą zakresu przekazywanych informacji na tematy przyrodnicze, kulturowe i obowiązujących zasad w czasie korzystania z miejsc udostępnionych w WPN;</p> <p>12) czasowe zakazy wstępu na niektóre obszary WPN ze względu na zagrożenie pożarowe spowodowane suszą lub zagrożenia spowodowane opadami atmosferycznymi i wichurami</p>
4	Pogarszanie bilansu wodnego i jakości wód na obszarze WPN	<ol style="list-style-type: none"> 1. Współpraca WPN z organami administracji rządowej i samorządami gmin w celu ochrony wód powierzchniowych i podziemnych zlewni WPN. 2. Działanie na rzecz wprowadzenia do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego zapisów mających na celu zachowanie odpowiedniego bilansu wodnego na obszarze WPN. 3. Wspomaganie naturalnej retencji w obszarze WPN przez budowę spiętrzeń na sztucznych odpływach z lokalnych obniżen terenu oraz likwidację rowów melioracyjnych na obszarze torfowisk
5	Zniekształcenia rzeźby terenu (drogi, ścieżki, wyrobiska)	Stopniowe wyłączenie zbędnych, istniejących dróg wewnętrznych i ścieżek przy wykorzystaniu odnowienia naturalnego, wiatrowałów i wiatrołomów
6	Niewłaściwy względem siedliska skład gatunkowy i budowa drzewostanów	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przebudowa składu i struktury drzewostanów zniekształconych. 2. Zwiększenie udziału w składzie gatunkowym dębu bezszypułkowego (<i>Quercus petraea</i>) i buka (<i>Fagus L.</i>) w średniowiekowych drzewostanach sosnowych na siedliskach buczyn – wspieranie odnowień, kształtowanie zróżnicowanej struktury gatunkowej i przestrzennej drzewostanu przez wykorzystanie i włączenie do drzewostanu spontanicznie powstałych podrostów, odnowień gatunków rodzimych. 3. Pozostawianie w ekosystemach leśnych martwego drewna do naturalnego jego rozkładu
7	Zanieczyszczenia wód WPN	Współpraca WPN z organami administracji rządowej i samorządami wyspy Wolin i Uznam w celu ochrony wód powierzchniowych i podziemnych zlewni WPN
8	<ol style="list-style-type: none"> 1. Występowanie obcych przyrodniczo i geograficznie gatunków we florze WPN. 2. Ubożenie składów gatunkowych biocenozy. 3. Synantropizacja 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Eliminacja obcych przyrodniczo i geograficznie gatunków dla flory WPN. 2. Stwarzanie optymalnych warunków siedliskowych dla gatunków rodzimych. 3. Pozostawianie martwego drewna w ekosystemach leśnych
9	Szkody wyrządzone przez zwierzęta w odnowieniach sztucznych, podsadzeniach i odnowieniach naturalnych drzewostanów	Zabezpieczenie uszkodzonych powierzchni przez wykonywanie ogrodzeń i odstrzał redukcyjny zwierząt łownych wyrządzających szkody w odnowieniach sztucznych, podsadzeniach i odnowieniach naturalnych drzewostanów

10	Niezgodna z celami WPN gospodarka prowadzona na gruntach obcych położonych w granicach WPN	Wykupy gruntów obcej własności i ich wykorzystanie zgodne z celami WPN
11	Zagrożenie pożarowe drzewostanów	Ochrona przeciwpożarowa: 1) utrzymanie pasów przeciwpożarowych, punktów czerpania wody i dojazdów pożarowych; 2) patrolowanie terenu WPN z powietrza; 3) monitorowanie zagrożenia z punktu obserwacyjnego na wieży Grzywacz
12	1. Zachwianie równowagi stanu liczebnego zwierząt. 2. Zanik gatunków występujących wcześniej i obecnie na terenie wyspy Wolin	1. Prowadzenie rehabilitacji rannych i chorych zwierząt z terenu WPN. 2. Tworzenie stref ochronnych. 3. Zróżnicowanie składu i wieku drzewostanów przez zabiegi pielęgnacyjne. 4. Ochrona siedlisk (w tym drzew obumierających, martwych i wykrotów). 5. Pozostawianie piwniczek, schronów i nieremontowanie strychów w okresie zajęcia ich przez nietoperze (<i>Chiroptera</i>). W obiektach poddawanych niezbędnym remontom zachowanie warunków do dalszego ich bytowania. 6. Ograniczenie do minimum niepokojenia zwierząt gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty. 7. Działania zmierzające do ograniczania negatywnego oddziaływania sieci dróg przebiegających przez WPN. 8. Odstrzał redukcyjny zwierząt (w tym populacji gatunków zagrażających lęgowiskom ptaków w delcie Świny). 9. Współpraca z dzierżawcami i zarządcami obwodów łowieckich sąsiadujących z WPN oraz Nadleśnictwem Międzyzdroje mająca na celu wypracowanie wspólnego programu gospodarowania populacjami zwierząt łownych na obszarze wyspy Wolin. 10. Wykorzystanie wyników ekspertyz naukowych dotyczących stanu poszczególnych gatunków
13	Niska świadomość społeczna dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego	Edukacja w zakresie podnoszenia świadomości społeczeństwa w zakresie dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego
14	Zanik gatunków roślin w ekosystemach	1. Utrzymywanie odpowiednich stosunków wodnych – współpraca WPN z samorządami wyspy Wolin mająca na celu szybkie uregulowanie gospodarki wodno-ściekowej na wyspie. 2. Eliminacja gatunków obcych. 3. Stwarzanie właściwych warunków siedliskowych dla gatunków rodzimych. 4. Czynna ochrona ekosystemów przez ekstensywne użytkowanie i zabiegi ochronne. 5. Pozostawianie drzew martwych i zamierających niezagrożających bezpieczeństwu
15	Zagrożenie ze strony owadów mogących występować gradacyjnie	1. Kontrole stanu populacji najważniejszych gatunków owadów – foliofagów drzew leśnych. 2. Wykorzystanie wyników ekspertyz naukowych dotyczących stanu poszczególnych gatunków owadów
16	Zanieczyszczenia powietrza	1. Termomodernizacja budynków mieszkalnych będących w zasobach WPN mająca na celu poprawę ich bilansu

		energetycznego. 2. Modernizacja funkcjonujących w WPN systemów ogrzewania budynków na wykorzystujące bardziej przyjazne dla środowiska nośniki energii, w szczególności jej odnawialne źródła
17	Obce gatunki roślin i zwierząt	1. Eliminacja lub ograniczanie ilości gatunków obcych. 2. Wykorzystanie wyników ekspertyz naukowych dotyczących stanu poszczególnych gatunków
18	Wzrastająca ilość wypadków z udziałem zwierząt na ciągach komunikacyjnych	1. Leczenie i okresowe przetrzymywanie w celu rehabilitacji zwierząt wymagających opieki. 2. Współpraca WPN z zarządcami dróg mająca na celu poprawę oznakowania dróg przecinających WPN znakiem A-18B „Zwierzęta dzikie”
19	1. Fragmentacja siedlisk na obszarze WPN przez drogi i linie kolejowe, stanowiące bariery dla migracji zwierząt będące przyczyną zwiększonej ich śmiertelności. 2. Hałas oraz zanieczyszczenia związane z funkcjonowaniem szlaków komunikacyjnych, powodujące pogorszenie stanu siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków w ich sąsiedztwie	1. Promowanie nowoczesnych rozwiązań technicznych przy projektowaniu, modernizacji i realizowaniu inwestycji drogowych i kolejowych, mających na celu redukcję negatywnego wpływu tych działań na przyrodę, w tym budowy przejść dla zwierząt w miejscach kluczowych dla ich migracji. 2. Ustalanie z zarządcami dróg sposobów zabezpieczenia odcinków dróg, przez które przebiegają najważniejsze szlaki migracyjne zwierząt (w szczególności przez ustawianie znaków zakazów zatrzymywania się i postojów oraz ograniczenia prędkości pojazdów). 3. Zabezpieczanie za pomocą tymczasowych płotków herpetologicznych odcinków dróg rozpoznanych jako najważniejsze szlaki migracyjne płazów i przenoszenie zwierząt w okresie ich migracji do i z miejsc rozrodu. Budowa stałych zabezpieczeń wzdłuż dróg (w szczególności przepustów i płotków naprowadzających)
20	Ruch statków w granicach WPN, powodujący płoszenie zwierząt i zanieczyszczanie wód	Limitowanie ilościowe, czasowe i przestrzenne ruchu jednostek z napędem motorowym na wodach morskich – we współpracy z Urzędem Morskim i urzędem celno-skarbowym

II. Zagrożenia wewnętrzne potencjalne

Lp.	Identyfikacja i ocena zagrożeń ¹⁾	Wskazanie sposobów eliminacji lub ograniczania zagrożeń i ich skutków
1	Pogarszanie bilansu wodnego na obszarze WPN w efekcie ewentualnej rozbudowy istniejących lub wykonania nowych ujęć wody w bezpośrednim sąsiedztwie WPN	Współpraca WPN z organami administracji rządowej i samorządami gmin w celu ochrony wód powierzchniowych i podziemnych zlewni WPN, w celu pokrycia zwiększonego zapotrzebowania na wodę przez wykonanie nowych ujęć i nie zwiększanie poboru z ujęć istniejących w bezpośrednim sąsiedztwie WPN
2	Zanieczyszczenia wód i gleb WPN	1. Współpraca WPN z organami administracji rządowej i samorządami gmin w celu ochrony wód powierzchniowych i podziemnych na terenie WPN, w tym istniejących ujęć wody przed zasoleniem. 2. Prowadzenie modernizacji ciągów komunikacyjnych ze szczególnym uwzględnieniem wymogów ochrony przed skażeniami wód i gleb
3	Ruch statków w granicach WPN, powodujący płoszenie zwierząt i zanieczyszczanie wód	Limitowanie ilościowe, czasowe i przestrzenne ruchu jednostek z napędem motorowym na wodach morskich – we współpracy z Urzędem Morskim, urzędem celno-skarbowym

4	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zachwianie równowagi stanu liczebności gatunków zwierząt. 2. Zanikanie gatunków na terenie wyspy Wolin 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Opracowywanie i realizowanie programów ochrony i restytucji gatunków. 2. Prowadzenie rehabilitacji rannych i chorych osobników gatunków chronionych z terenu WPN. 3. Tworzenie stref ochronnych. 4. Zróżnicowanie struktury i składu drzewostanów. 5. Wykorzystanie wyników ekspertyz naukowych dotyczących stanu poszczególnych gatunków. 6. Pozostawianie piwniczek, schronów i nieremontowanie strychów w okresie zajęcia ich przez nietoperze (<i>Chiroptera</i>). W obiektach poddawanych niezbędnym remontom zachowanie warunków do dalszego ich bytowania. 7. Ograniczenie do minimum niepokojenia zwierząt gatunków będących przedmiotem zainteresowania wspólnoty europejskiej
---	--	--

III. Zagrożenia zewnętrzne istniejące

Lp.	Identyfikacja i ocena zagrożeń ¹⁾	Wskazanie sposobów eliminacji lub ograniczania zagrożeń i ich skutków
1	Pogarszanie bilansu wodnego na obszarze wyspy Wolin	<ol style="list-style-type: none"> 1. Współpraca WPN z organami administracji rządowej i samorządami gmin w celu ochrony zasobów wód powierzchniowych i podziemnych w ramach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych 102 – monitorowanie wpływu poboru wody na poziom wód powierzchniowych i podziemnych w WPN. 2. Retencjonowanie wód, w tym: <ol style="list-style-type: none"> 1) konserwowanie, odnawianie infrastruktury technicznej wspomagającej retencję wód; 2) współpraca WPN z samorządami wyspy Wolin i Uznam dotycząca przesyłu przez WPN wody dla tych gmin z ujęcia w Kodrąbku
2	Zanieczyszczenia wód WPN	Współpraca WPN z organami administracji rządowej w kierunku poprawy jakości wód Zalewu Szczecińskiego
3	Nielegalny połów ryb	<ol style="list-style-type: none"> 1. Współpraca WPN z Urzędem Morskim, Inspektoratem Rybołówstwa Morskiego, Policją i Strażą Graniczną w kierunku kontroli ekosystemów wodnych, limitowania ilościowego, czasowego i przestrzennego prowadzonych połowów. 2. Opracowywanie i realizowanie programów ochrony ichtiofauny. 3. Kontrola ekosystemów wodnych. 4. Utrzymanie wyłączenia obszaru jezior śródlądowych WPN z amatorskiego i sportowego połowu ryb. 5. Ograniczenie połowów na wodach Pomorskiej, Zalewie Szczecińskim, Jeziorze Wicko Wielkie i cieśninach Deltę Świny
4	Naruszanie zakazu zbierania grzybów i jagód, rekreacja i dojścia do plaż poza miejscami wyznaczonymi	<ol style="list-style-type: none"> 1. Utrzymanie i egzekwowanie zakazu wstępu na miejsca nieudostępnione. 2. Udostępnianie WPN przez kierowanie ruchu turystycznego na istniejące szlaki turystyczne i ścieżki edukacyjne

5	Zagrożenie dla fauny, flory wodnej i siedlisk wynikające z uprawiania na wodach WPN sportów wodnych przy użyciu jednostek z napędem elektrycznym i spalinowym takich jak motorówki, łódzie, skutery wodne, ślizgacze czy pontony	<ol style="list-style-type: none"> 1. Współpraca WPN z Urzędem Morskim, Policją i urzędem celno-skarbowym dotycząca limitowania ilościowego, czasowego i przestrzennego dla jednostek z napędem motorowym na wodach morskich WPN. 2. Prowadzenie wspólnych patroli kontrolujących przestrzeganie przepisów obowiązujących na wodach morskich WPN
6	Bariera ekologiczna w postaci dróg nr 3, nr 102 oraz linii kolejowej	<ol style="list-style-type: none"> 1. Współpraca WPN z zarządcami ciągów komunikacyjnych na rzecz modernizacji dróg nr 3, nr 102 oraz linii kolejowej z uwzględnieniem wymogów kompleksowej ochrony przyrody i środowiska. 2. Docelowe ograniczenie roli drogi 102 do roli drogi obsługującej ruch lokalny
7	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wzrastająca presja na udostępnienie terenu WPN do celów urbanistycznych, handlowych i rekreacyjnych zagrażających walorom WPN. 2. Zanieczyszczenie powietrza, gleby, wód 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Współpraca z samorządami wyspy Wolin i Uznam mająca na celu ochronę walorów przyrodniczych i krajobrazowych WPN. 2. Współpraca z samorządami wyspy Wolin i Uznam na rzecz zmiany źródeł ogrzewania na oparte o paliwa odnawialne lub ekologicznie czyste. 3. Współpraca z samorządami wyspy Wolin i Uznam na rzecz rozwiązania problemów związanych z gospodarką ściekową obejmującą wszystkie jednostki osadnicze na terenie wyspy Wolin
8	Zanieczyszczenie i zmiany ukształtowania powierzchni ziemi (między innymi przemieszczenia mas ziemnych, nielegalne wysypiska i wyrobiska).	<ol style="list-style-type: none"> 1. Edukacja społeczności lokalnej w zakresie skutków zanieczyszczenia powierzchni ziemi oraz możliwości przeciwdziałania zanieczyszczeniom i zmianom ukształtowania powierzchni ziemi. 2. Zwalczanie przestępstw i wykroczeń w zakresie zanieczyszczenia powierzchni ziemi na obszarze WPN
9	Urbanizacja obszarów w sąsiedztwie WPN mająca wpływ na przyrodę WPN i jego walory krajobrazowe, w szczególności zabudowa korytarzy ekologicznych, panoram widokowych, inwestycje rolnicze, inwestycje przemysłowe	<ol style="list-style-type: none"> 1. Działania na rzecz wprowadzenia do studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego postanowień ograniczających zabudowę w wybranych miejscach w sąsiedztwie granic WPN. 2. Prowadzenie uzgodnień w ramach postępowań w sprawie decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu w sposób zgodny z potrzebami ochrony przyrody

IV. Zagrożenia zewnętrzne potencjalne

Lp.	Identyfikacja i ocena zagrożeń ¹⁾	Wskazanie sposobów eliminacji lub ograniczania zagrożeń i ich skutków
1	Zanieczyszczenia wód WPN	Współpraca WPN z organami administracji rządowej i samorządami wyspy Wolin i Uznam w kierunku poprawy jakości wód Zalewu Szczecińskiego
2	<ol style="list-style-type: none"> 1. Budowa nowych ośrodków wczasowych przy granicach WPN – zakłócenie walorów krajobrazowych. 2. Wzrastająca presja na udostępnienie terenu WPN do celów urbanistycznych, handlowych i rekreacyjnych zagrażających walorom WPN 	Współpraca WPN z organami samorządu terytorialnego i wojewodą mająca na celu ochronę walorów krajobrazowych w granicach i bezpośrednim sąsiedztwie WPN
3	Budowa elektrowni wiatrowych, stanowiących barierę	Współpraca WPN z organami samorządu terytorialnego i wojewodą w zakresie ochrony korytarza ekologicznego,

	antropogeniczną dla ptaków	w tym krajobrazu estuarium Odry
4	Rozwój motoryzacji i związana z tym budowa nowych, rozbudowa i modernizacja istniejących ciągów komunikacyjnych	Współpraca przy opracowywaniu i opiniowaniu strategii rozwoju ciągów komunikacyjnych krajowych, wojewódzkich, powiatowych i gminnych przebiegających przez WPN
5	Choroby o charakterze epizootii	<ol style="list-style-type: none"> 1. Monitoring stanu zdrowotnego populacji zwierząt, ze szczególnym uwzględnieniem dzika (<i>Sus scrofa</i>). 2. Opracowanie i wdrożenie procedur postępowania w przypadku stwierdzenia epizootii lub zaobserwowania niepokojących objawów chorobowych

Objaśnienia:

- 1) Ocena zagrożeń wyraża się w uszeregowaniu zagrożeń od najistotniejszego.
- 2) WPN – Woliński Park Narodowy.

**OPIS SPOSOBÓW OCHRONY CZYNNEJ EKOSYSTEMÓW Z PODANIEM RODZAJU,
ROZMIARU I LOKALIZACJI POSZCZEGÓLNYCH ZADAŃ**

I. Sposoby ochrony czynnej na obszarach ochrony czynnej

A. W ekosystemach leśnych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Regulacja składu gatunkowego i zagęszczenia drzew w drzewostanach zniekształconych gospodarką człowieka – zabieg o charakterze trzebieży późnej oraz zabieg obalania całych drzew gatunków obcych	774,88 ha	2h,n, 5j, 14bx, 10Bf,k,l,n,o,p, 15o,p, 15Ag, 15Bw, 16n, 17f,g, 18b,i,h,g,f, 19g, 20c, 21h, 26h,i, 27a,c,g,f, 28c,g,h,i,j, 29g,l,m, 30b,g,h,k, 31f,m,h,k, 32d,g, 33f, 34a,b, 35a,g,i,k, 36g,k, 37c,g,k, 38a,b, 39b,h,g,i, 44a,c,d,f,j, 45c, 47a,c,d,f,g,h, 51a,b,c,f, 52a, 53a, 54a, 55a,c,d,f,j, 56i, 57b,c,n,o, 58f, 59c, 60a,b,c,d, 61d,h, 62m,i,p,s,y, 63a,b,d,f, 68d,h,n,i,j,k, 69d, 70o, 71j, 76b,l,p, 77c, 78a,f,i,k, 80b,d, 83c,i, 84d,i,l, 87d,g,i,j, 89c, 90i,j, 93b, 94a,d, 95a, 101d,f,j,k,l, 103d,k,n,o, 104b, 105c,d,h,i, 107h,k, 110n,l, 110Al, 111a,c,f, 112g,h,j, 113k,m,o,z, 114c,i,j, 116b,f, 117a,b,f, 118d,f, 120i,k,m, 123a,b,c,d,g,h, 124a,125j, 128Ag,i, 131a,f,g,h, 134i,j, 135c,f,g,h,i,j,m, 136i, 137c, 138a, 139f, 141g, 142l, 146a,h
2	Regulacja składu gatunkowego i zagęszczenia drzew w drzewostanach na siedliskach zdegradowanych, w celu umożliwienia ich przebudowy w kierunku odtworzenia właściwych dla danego siedliska struktury przestrzennej i gatunkowej	159,64 ha	10Bm, 12z,y, 15o,p, 17k, 19a,b,d,i, 29h, 30f,i,j, 34k, 35f, 41j, 50b,c, 57p, 65a, 66a, 67d,i, 69a,p,r, 85a,b,c,l, 92j,h, 93s, 96i, 103p, 106d, 108b, 113f, 114a,d,f, 119g,l,n, 120a,c, 122f, 139b,d, 144k
3	Usuwanie z dolnych pięter lasu ekspansywnych gatunków obcych i niepożądanych dla flory WPN: 1) rdestowca (<i>Reynoutria Houtt.</i>); 2) robinii białej (<i>Robinia pseudoacacia</i>); 3) czeremchy późnej (<i>Padus serotina</i>); 4) śnieguliczki białej (<i>Symphoricarpus sp.</i>); 5) świerka pospolitego (<i>Picea abies</i>); 6) karagany syberyjskiej (<i>Caragana arborescens</i>); 7) robinii akacjowej (<i>Robinia pseudoacacia</i>); 8) dęba czerwonego (<i>Quercus rubra</i>);	do 70 ha rocznie	Obszar objęty ochroną czynną

	9) róży fałdzistolistej (<i>Rosa rugosa</i>); 10) żywotnika sp. (<i>Thuja sp.</i>); 11) modrzewia europejskiego (<i>Larix decidua</i>); 12) daglezi zielonej (<i>Pseudotsuga menziesii</i>)		
4	Kontrola stanu zagrożenia drzewostanów – monitoringowe poszukiwania liściożernych owadów w ściółce	18 prób rocznie	Obszar objęty ochroną czynną
5	Kontrola występowania brudnicy mniszki (<i>Lymantria monacha</i>) - wywieszanie pułapek feromonowych	14 sztuk rocznie	Obszar objęty ochroną czynną
6	Budowa nowych grodzień w intensywnie przebudowywanych drzewostanach zniekształconych i zdegradowanych	2320 mb	Oddziały: 69c,d, 93s, 96i, 97x, 111g, 113f, 129d
7	Budowa nowych grodzień zabezpieczających spontaniczne odnowienia naturalne	Według potrzeb	Obszar objęty ochroną czynną
8	Naprawa istniejących ogrodzeń powierzchni intensywnie przebudowywanych drzewostanów zniekształconych i zdegradowanych	2100 mb rocznie	Oddziały: 1Ab,c,d,f,g, 6o, 24b, 26k,l,m, 32a, 35c, 43k, 44a, 45h, 47k,l, 50d, 51f, 64a, 56g, 57g, 61l, 62w,t, 69a,o,p,l,r,s,t, 70n,k, 82c, 83d, 92g, 93n,s,r,t, 96i, 102f, 113a,b,c,d,f,h, 114a, 122x,y,z, 128h, 137c, 139b,c, 140a, 143g,h, 144d,f,h, 145a,b, 146a,b,d, 147f, 148f,k,h,a
9	Rozbiórka istniejących ogrodzeń powierzchni intensywnie przebudowywanych drzewostanów zniekształconych i zdegradowanych	3962 mb	Oddziały: 43k, 15Ad, 62t, 96i, 93s,n, 69g,r, 113f
10	Odstrzał redukcyjny zwierząt w przypadku stwierdzenia ich nadmiernego zagęszczenia, po uprzednim określeniu stopnia intensywności szkód w drzewostanach, inwentaryzacji liczebności zwierząt oraz analizie uwarunkowań ekologicznych (możliwości swobodnej migracji, czynniki naturalnej śmiertelności, relacje drapieżnik ofiara etc): 1) jeleń (<i>Cervus elaphus</i>) – około 30 osobników; 2) sarna (<i>Capreolus capreolus</i>) – około 20 osobników; 3) dzik (<i>Sus scrofa</i>) – 0,1	Według potrzeb	Obszar objęty ochroną czynną

	osobnika/km ² ; 4) lis (<i>Vulpes vulpes</i>). Redukcja liczebności gatunków obcych przez ich odłów i usypianie: 1) jenot (<i>Nyctereutes procyonoides</i>); 2) szop pracz (<i>Procyon lotor</i>); 3) wizon amerykański (<i>Neovison vison</i>)		
11	Ochrona przeciwpożarowa – wykonanie, utrzymywanie pasów przeciwpożarowych przez: 1) mineralizację gleby, 2) usuwanie materiałów łatwopalnych wzdłuż dróg i szlaków turystycznych na odległość do 30 m od pasa drogowego i szlaku turystycznego	Do 42,78 km / do 106,52 ha - rocznie	Oddziały – 7-10, 11-18, 25-30, 32-34, 35b, 36- 40, 44-46, 47k, 48-49, 63a,b,c,d,g, 67, 68, 69a,p, 70k,l,m,n, 71j,k, 75c, 83a, 88- 90, 91a,g, 106-107, 109d,o,s,110An,w,111a,b,d,f,h,g,i,j,k,m,n,o, 112c,b,g, 116-118, 128d,i,h,c, 128Am, 128B, 129-132, 144d,147h,148o,p
12	1. Ocena stanu ochrony leśnych siedlisk przyrodniczych. 2. Monitorowanie stanu leśnych siedlisk przyrodniczych oraz występowania i liczebności przedstawicieli gatunków flory, fauny i grzybów, w tym gatunków obcych	Według potrzeb	Obszar objęty ochroną czynną
13	Usuwanie drzew zagrażających bezpieczeństwu ruchu kołowego, pieszego oraz osób i mienia przy granicach parku	Według potrzeb	Obszar objęty ochroną czynną
14	Zabezpieczanie obszarów przed szkodami ze strony nadmiernego ruchu turystycznego – budowa nowych urządzeń turystycznych	Według potrzeb	Obszar całego parku

B. W nieleśnych ekosystemach lądowych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Ochrona odcinków klifów i wydm narażonych na zniszczenie przez turystów, obejmująca zakładanie, naprawy i zdejmowanie (na okres jesienno-zimowy) odcinków ogrodzeń	Do 2350 mb rocznie	Oddziały- 1Aa, 3a, 4a, 5a, 6a, 16a, 15Bj

2	Ochrona wydmy i klifów. Wycinanie odrośli i samosiewów: 1) sosny zwyczajnej (<i>Pinus sylvestris</i>); 2) topoli osiki (<i>Populus tremula</i>); 3) wierzb sp. (<i>Salix sp.</i>); 4) czeremchy amerykańskiej (<i>Prunus serotina</i>); 5) śnieguliczki białej (<i>Symphoricarpos Duhamel</i>); 6) róży fałdzistolistnej (<i>Rosa rugosa</i>); 7) oliwnika wąskolistnego (<i>Elaeagnus angustifolia</i>); 8) robinii białej (<i>Robinia pseudoacacia</i>)	2,36 ha rocznie	Oddziały - 1Ab, 6b, 6d, 10Ab, 10c
3	Ochrona wydmy i klifów. Odtworzenie wydmy przez usunięcie drzew gatunków sosny zwyczajnej (<i>Pinus silvestris</i>) i topola osika (<i>Populus tremula</i>) w celu przywrócenia właściwego stopnia nasłonecznienia	2,73 ha	Oddział – 6 a, b, c, d, w
4	Zabezpieczenie przystani morskiej nr 1 w Międzyzdrojach przez utrzymanie i wzmocnienie konstrukcji zabezpieczenia brzegowego – zadanie realizowane przez Urząd Morski w Szczecinie	1 obiekt	Oddział 16a
5	Ochrona muraw. Ochrona aktualnych stanowisk pajęcznicy liliowatej (<i>Anthericum liliago</i>).	0,09 ha rocznie	Oddziały 68o, 90h,o.
6	Ochrona muraw. Zwiększenie liczebności pajęcznicy liliowatej (<i>Anthericum liliago</i>) przez przygotowanie stanowisk zastępczych oraz wsiedlenia na te stanowiska	0,15 ha	Oddziały 141g, 109d, 122k,l, 135n
7	Ochrona muraw. Ochrona stanowisk zastępczych pajęcznicy liliowatej (<i>Anthericum liliago</i>)	0,15 ha rocznie	Oddziały 141g, 109d, 122k,l, 135n
8	Ochrona muraw. Zwiększenie różnorodności biotycznej muraw przez wprowadzanie diaspor i sadzonek gatunków kserotermicznych lub darni z	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej

	gatunkami kserotermicznymi		
9	Koszenie łąk trzęślicowych, zebranie skoszonej masy i wywiezienie poza teren zabiegu	20,70ha rocznie	Oddziały – 201z, 202n,s,t,w, 204 z
10	Koszenie roślinności w celu uzyskania właściwej struktury w biotopach ginących gatunków roślin i ptaków (realizacja zadania czerwiec – wrzesień)	118,80 ha rocznie	Oddział 213d
11	Prowadzenie ekstensywnego wypasu i ekstensywnej gospodarki łąkarskiej dostosowanej do celów ochrony i restytucji biotopów rzadkich gatunków ptaków oraz unikalnych zbiorowisk roślinnych (zadanie realizowane w ramach wieloletniej umowy dzierżawy z uwzględnieniem szczegółowych ekspertyz): 1) koszenie działek kośnych oraz pastwisk po zakończonym wypasie od 15 czerwca do 31 grudnia; 2) wypas do 30 listopada; 3) okresowe zwiększenie obsady bydła na pastwiskach do 1,5 DJP na hektar, mające na celu ograniczenie ekspansji trzciny (<i>Phragmites australis</i>)	469,69 ha rocznie	Oddziały - 201w,gx,bx, 202n, 204l,z,gx, 206b, 207c, 208c, 211c
12	Prowadzenie ekstensywnego wypasu lub koszenie łąk i turzycowisk, z zebraniem i wywiezieniem pokosu poza teren WPN	24,65 ha rocznie	Oddziały – 25k, 90c, 109r, 110Am, 110Ap, 122,z,cx,hx, 125gx,jx,lx,mx,px,rx, 126c,g,k, 128Aa,Ah,Acx, 135n, 141p
13	Prowadzenie ekstensywnego wypasu lub koszenie muraw ciepłolubnych wraz z zebraniem i wywiezieniem skoszonego materiału poza teren WPN	20,87 ha rocznie	Oddziały – 68 n, 109n, 110B l,m,n, 122gx,k,l, 125gx, hx, ix,lx,mx, px, rx, 128j,k,l, 128Ab, 9004x3
14	Prowadzenie ekstensywnego wypasu lub koszenie łąk świeżych wraz z zebraniem i wywiezieniem skoszonego materiału poza teren WPN	11,01 ha rocznie	Oddziały – 90c, 122gx,125hx,jx,126c,f,g,j,k, 135n, 141p
15	Ograniczenie ekspansji olszy czarnej (<i>Alnus glutinosa</i>) i wierzb (<i>Salix sp.</i>) w płatach szuwarów kłociowych i szuwarów trzcinowych z woskownicą europejską (<i>Myrica gale</i>) przez wycinanie samosiewów i	1,00 ha rocznie	Oddziały - 202,204

	odrostów		
16	Wycinanie zarośli wierzbowych (<i>Salix sp.</i>) na łąkach wilgotnych i torfowisku wraz z wyniesieniem materiału poza teren zabiegu	6,73 ha rocznie	Oddziały – 50f,g 122 hx, 9004 x 3, 110Al,
17	Wycinanie odrostów śliwy tarniny (<i>Prunus spinosa</i>), czeremchy amerykańskiej (<i>Padus serotina</i>) i ich samosiewów z muraw ciepłolubnych wraz z ich usunięciem poza teren zabiegu (realizacja zadania luty-kwiecień)	0,60 ha rocznie	Oddziały –122gx, 125 lx, 128k, 128Ab, 128Aa
18	Usuwanie zarośli inwazyjnego rdestowca (<i>Reynoutria Houtt.</i>) z łąk świeżych wraz z wywiezieniem materiału poza teren WPN (zabieg czterokrotny w miesiącach maj – wrzesień)	0,10 ha rocznie	Oddział 122gx
19	Usuwanie odrośli robinii akacjowej (<i>Robinia pseudoacacia</i>) i samosiewów sosny zwyczajnej (<i>Pinus silvestris</i>) na klifach nad Zalewem Szczecińskim wraz z usunięciem biomasy (zabieg dwukrotny)	1,30 ha rocznie	Oddziały 135 n, 141 p
20	Ręczne wykaszanie ekspansywnego gatunku trzcinnika piaskowego (<i>Calamagrostis epigejos</i>) na łąkach świeżych wraz z usunięciem biomasy (zabieg czterokrotny)	5,34 ha rocznie	125hx, 126c, 122gx, 122k, 122l, 125gx, 125rx, 125ix, 128k, 128j, 128Ab
21	Wycinanie odrostów śliwy tarniny (<i>Prunus spinosa</i>), głógów (<i>Crataegus sp.</i>), czeremchy amerykańskiej (<i>Padus serotina</i>), róży fałdzistolistnej <i>Rosa rugosa</i> , robinii <i>Robinia pseudoacacia</i> i ich samosiewów oraz nalotów drzew na łąkach wraz z wywiezieniem materiału poza teren WPN	25,32 ha rocznie	Oddziały – 25k, 122k,l,cx,gx, 125gx,hx,ix, jx, lx, mx,px,rx, 126c,g,k, 128k,l, 128Aa,Ab,Ah,Acx
22	Ochrona wybranych fragmentów suchych wrzosowisk <i>Calluno-Geniston</i> , <i>Pohlio-Callunion</i> , <i>Calluno-Arctostaphylion</i> (4030), w celu zachowania właściwego stanu siedliska oraz ograniczenia zarastania wraz z wywiezieniem biomasy poza teren WPN przez wycinanie drzew i krzewów oraz	11,12 ha	Oddziały 131o,p,r,s, 138c,d,f, 142j,k, 143f,g,h,i, 144a,b,c

	trzcinnika piaskowego (<i>Calamagrostis epigejos</i>) z wybranych fragmentów, koszenie runi lub usunięcie darni		
23	Odślonięcie widoku ze Wzgórza Zielonka przez przycinanie zarośli krzewów do wysokości 0,5 m, zebranie pozyskanej biomasy i ułożenie w stopy niewymiarowe poza obszarem wykonywanego zabiegu	1,00ha	Oddział 128I
24	Pozyskiwanie zrzesów do wegetatywnego rozmnażania starych odmian drzew owocowych oraz nasadzenia starych odmian drzew owocowych na terenie WPN	Według potrzeb	Obszar objęty ochroną czynną
25	1. Ocena stanu ochrony ekosystemów nieleśnych w tym nieleśnych siedlisk przyrodniczych. 2. Monitorowanie stanu ekosystemów nieleśnych w tym nieleśnych siedlisk przyrodniczych oraz występowania i liczebności przedstawicieli gatunków flory, fauny i grzybów, w tym gatunków inwazyjnych	Według potrzeb	Obszar objęty ochroną czynną i ścisłą
26	Prace melioracyjne spowalniające odpływ wód powierzchniowych celem podniesienia zwierciadła wody na terenach podmokłych	2 zadania	Oddziały – 50 f, d, g, 9004 x 3
27	Ochrona muraw ciepłolubnych – oczyszczenie gleby z odpadów komunalnych oraz prace ziemne polegające na wydobyciu betonowych studzienek i ich elementów zalegających w ziemi	0,02 ha	Oddział 122 I, 125 Ix
28	Usunięcie z powierzchni nieleśnych zeskładowanych odpadów komunalnych przez ręczne przekopanie gruntu na głębokość 30 cm i przesianie materiału glebowego	Według potrzeb	Obszar objęty ochroną czynną
29	Eliminacja gatunków obcych: wizona amerykańskiego (<i>Neovision vison</i>) – przez odłów w pułapki żywołowne i usypianie oraz jenota (<i>Nyctereutes procyonoides</i>) i szopa pracza (<i>Procyon lotor</i>) - przez odstrzał redukcyjny zgodnie z	Według potrzeb	Obszar objęty ochroną czynną

	ustawą z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2018 r. poz. 2033, z późn. zm.)		

C. W ekosystemach wodnych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Kontrolowanie wykonywania rybołówstwa na wodach morskich, w tym wspólnie z Inspektorem Rybołówstwa Morskiego	4719 ha	Zatoka Pomorska - oddział 216, Zalew Szczeciński - oddziały: 214, 215, Jezioro Wicko Wielkie - oddziały: 205f, 206a, 207a,b, 208a, 211b,f, 212a,b,c,d,f, Wicko Małe- oddział 203a
2	Ochrona siedlisk i stanowisk fauny oraz zachowanie różnorodności gatunkowej przez regulację dostępności obszarów wodnych dla rybołówstwa i rekreacji	4898 ha	Zatoka Pomorska - oddział 216, Zalew Szczeciński - oddziały: 214, 215, Jezioro Wicko Wielkie-oddziały: 205f, 206a, 207a,b, 208a, 211b,f , 212a,b,c,d,f, Wicko Małe oddział 203a, Jeziora śródlądowe: Czajcze – oddział 110Aa, Domysłowskie – oddział 110Af, Rabiąż – oddział 110Ba, Warnowskie – oddział 110Bi, Grodno – oddział 10Alx, Turkusowe – oddział 128Ac, Stara Kredowania – oddział 125g.
3	Ochrona siedlisk i stanowisk flory wodnej oraz zachowanie różnorodności gatunkowej przez regulację dostępności obszarów wodnych dla rybołówstwa i rekreacji	4898 ha	Zatoka Pomorska - oddział 216, Zalew Szczeciński - oddziały: 214, 215, Jezioro Wicko Wielkie-oddziały: 205f, 206a, 207a,b, 208a, 211b,f , 212a,b,c,d,f, Wicko Małe- oddział 203a, Jeziora śródlądowe: Czajcze – oddział 110Aa, Domysłowskie – oddział 110Af, Rabiąż – oddział 110Ba, Warnowskie – oddział 110Bi, Grodno – oddział 10Alx, Turkusowe – oddział 128Ac, Stara Kredowania – oddział 125g
4	Monitoring wód powierzchniowych	1 punkt	Wicko Wielkie - punkt pomiarowy oddział 128m
5	Monitoring ichtiofauny z określeniem składu gatunkowego ichtiofauny pod kątem występowania gatunków chronionych, gatunków z dyrektywy siedliskowej i gatunków obcych (w tym gatunków o cechach inwazyjnych)	4898 ha	Zatoka Pomorska - oddział 216, Zalew Szczeciński - oddziały: 214, 215, Jezioro Wicko Wielkie-oddziały: 205f, 206a, 207a,b, 208a, 211b,f, 212a,b,c,d,f, Wicko Małe- oddział 203a, Jeziora śródlądowe: Czajcze – oddział 110Aa, Domysłowskie – oddział 110Af, Rabiąż – oddział 110Ba, Warnowskie – oddział 110Bi, Grodno – oddział 10Alx, Turkusowe – oddział 128Ac, Stara Kredowania – oddział 125g
6	1. Ocena stanu ochrony siedlisk wodnych. 2. Monitorowanie stanu siedlisk	Według potrzeb	Obszar objęty ochroną czynną

	wodnych oraz występowania i liczebności przedstawicieli gatunków flory, fauny i grzybów, w tym gatunków inwazyjnych		
7	Ochrona zasobów wód Zatoki Pomorskiej i Zalewu Szczecińskiego przez ograniczenie rybołówstwa komercyjnego do wykonywania go przez jednostki otwarto pokładowe o długości do 12 metrów, nieposiadające w specjalnym zezwoleniu połowowym wpisanych ciągnionych lub włączonych narzędzi, dla których portem macierzystym jest port Międzyzdroje, Lubin, Karsibór, Przytór, Dziwnów, Świnoujście Wolin, pod warunkiem udokumentowania połowów dokonywanych na terenie WPN	4719 ha	Zatoka Pomorska - oddział 216, Zalew Szczeciński - oddział 214, 215, Jezioro Wicko Wielkie oddział 205f, cieśniny Wstecznej Delty Świny oddziały 206a, 207a,b, 208a, 211b,f 212a,b,c,d,f; Jezioro Wicko Małe – oddział 203a

II. Sposoby ochrony czynnej na obszarach ochrony krajobrazowej

A. W ekosystemach leśnych

Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
Ochrona przeciwpożarowa: 1) wykonanie i utrzymywanie pasów przeciwpożarowych, przez mineralizację gleby; 2) usuwanie materiałów łatwopalnych wzdłuż dróg, szlaków na odległość do 30 m od linii energetycznej i pasa przeciwpożarowego	Do 6,40 km rocznie	Oddziały - 131i, 132h,j,l, 138c, 142h, 143f, 144a, linia kolejowa PKP wzdłuż oddz. 41, 42, 62, 63, 64,82, 83, 101, 102

B. W nieleśnych ekosystemach lądowych

Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
Ochrona przeciwpożarowa – utrzymywanie pasów przeciwpożarowych przez mineralizację gleby	Do 0,15 km/ do 0,03 ha rocznie	Oddział 109o

¹⁾ Ekosystemy leśne, nieleśne i wodne podzielone są na oddziały oznaczone liczbą lub liczbą i dużą literą, pododdziały oznaczone literą, zgodnie z mapą przeglądową WPN, sporządzoną przez Park w skali 1:10000, według stanu na 01.01.2014 r. Obszar całego WPN podzielony jest na 6 obwodów ochronnych. Mapa znajduje się w siedzibie WPN w miejscowości Międzyzdroje.

OPIS SPOSOBÓW OCHRONY CZYNNEJ GATUNKÓW ROŚLIN I ZWIERZĄT

I. Ochrona czynna gatunków roślin na obszarach ochrony czynnej

Lp.	Nazwa gatunku	Rodzaj zadań ochronnych	Opis sposobów ochrony
1	Pajęcznica liliowata (<i>Anthericum liliago</i>)	Zabezpieczanie stanowisk	Usuwanie samosiewów, odrostów drzew i krzewów oraz wykaszanie lub wypas istniejących stanowisk po okresie kwitnienia
		Powiększanie liczebności populacji gatunku	Wprowadzanie nowych osobników do potencjalnych zbiorowisk murawy kserotermicznej Monitoring rozwoju wysadzonych roślin i ewentualne wspomaganie stanowisk
2	Mikołajek nadmorski (<i>Eryngium maritimum</i>)	Utrzymanie stanowisk	Usuwanie odrostów wierzby kaspijskiej (<i>Salix acutifolia</i>), sosny pospolitej (<i>Pinus silvestris</i>) i topoli osiki (<i>Populus tremula</i>), z usunięciem wyciętego materiału poza teren zabiegu
			Odtworzenie wydmy przez usunięcie drzew gatunków: sosny zwyczajnej (<i>Pinus silvestris</i>) i topoli osiki (<i>Populus tremula</i>), w celu przywrócenia właściwego stopnia nasłonecznienia
3	Kłóć wiechowata (<i>Cladium mariscus</i>)	Utrzymanie i odsłonięcie stanowisk	Usuwanie odrostów i samosiewów olszy czarnej (<i>Alnus glutinosa</i>), wierzb (<i>Salix sp.</i>) wraz z usunięciem wyciętego materiału poza teren zabiegu
4	Woskownica europejska (<i>Myrica gale</i>)		
5	Grzybieńczyk wodny (<i>Nymphoides peltata</i>)	Restytucja gatunku	Monitoring rozwoju wysadzonych roślin i ewentualne wspomaganie stanowisk
6	Rosiczka okrągłolistna (<i>Drosera rotundifolia</i>)	Zabezpieczanie stanu siedliska i trwałości stanowiska	1. Ochrona aktywna torfowiska – usuwanie odrostów wierzb. 2. Wykup obszaru torfowiska znajdującego się w obcej własności
7	Lepnica wąskopłatkowa (<i>Silene otites</i>)	Ochrona <i>in-situ</i> oraz <i>ex-situ</i>	Namnożenie i wprowadzenie na stanowiska zastępcze bądź wzmocnienie metapopulacji
8	Czyściec prosty (<i>Stachys recta</i>)		
9	Ciemieżyk białokwiatowy (<i>Vincetoxicum hirudinaria</i>)		
10	Smółka pospolita (<i>Viscaria vulgaris</i>)		

11	Pięciornik wiosenny (<i>Potentilla verna</i>)		
12	Pomocnik baldaszkowaty (<i>Chimaphila umbellata</i>)		
13	Długosz królewski (<i>Osmunda regalis</i>)	Zabezpieczanie stanu i trwałości stanowisk	Monitoring stanu i wspomaganie stanowisk przez grodzenie wg potrzeb
14	Flora rodzima	Zabezpieczanie stanu i trwałości flory rodzimej	Monitoring i usuwanie gatunków obcych i inwazyjnych wg potrzeb

II. Ochrona czynna gatunków zwierząt na obszarach ochrony czynnej

lp.	Nazwa gatunku	Rodzaj zadań ochronnych	Opis sposobów ochrony
1	Żubr (<i>Bison bonasus</i>)	Hodowla zachowawcza	1. Prowadzenie hodowli zachowawczej w Zagrodzie Pokazowej Żubrów. 2. Utrzymanie ośrodka (obsługa, remonty ogrodzeń i urządzeń hodowlanych, zabezpieczanie drzew przed uszkodzeniami, gospodarka paszowa, opieka weterynaryjna, itp.)
2	Gatunki zwierząt podlegające ochronie strefowej	Ochrona miejsc rozrodu i przebywania	Utrzymanie dotychczasowych stref ochronnych miejsc lęgowych i przebywania oraz utworzenie nowych – według potrzeb
3	Wodniczka (<i>Acrocephalus paludicola</i>)	Ochrona biotopów lęgowych	1. Wykaszenie i wypas roślinności w celu uzyskania właściwej struktury biotopów. 2. Prowadzenie monitoringu populacji wodniczki
4	Okazy gatunków rodzimej fauny w tym gatunki chronione	Rehabilitacja i edukacja	1. Prowadzenie rehabilitacji zwierząt z terenu WPN. 2. Utrzymywanie w celach edukacyjnych osobników niezdolnych od powrotu do swoich naturalnych siedlisk
5	Ptaki wodne lęgowe, migrujące, koczujące i zimujące	Ochrona lęgowisk, zimowisk i pierzowisk ptaków wodnych	1. Prowadzenie monitoringu ptaków wodnych występujących w granicach WPN. 2. Limitowanie ilościowe, czasowe, jakościowe i przestrzenne środków pływających w obszarach udostępnionych do połowu
6	Ptaki krajobrazu otwartego.	Ochrona miejsc lęgowych, koczowania i zimowania	Utrzymanie i restauracja biotopów przez prowadzenie gospodarki rolnej
7	Foka szara (<i>Halichoerus grypus</i>), foka pospolita (<i>Phoca vitulina</i>), foka obrączkowana (<i>Pusa hispida</i>), morswin (<i>Phocoena phocoena</i>).	Ochrona potencjalnych siedlisk występowania ssaków morskich	1. Prowadzenie monitoringu ssaków morskich. 2. Limitowanie ilościowe, czasowe, jakościowe i przestrzenne środków pływających w obszarach udostępnionych do połowu i rekreacji

8	Ichtiofauna	Zachowanie siedlisk i różnorodności gatunków	1. Prowadzenie monitoringu ichtiofauny. 2. Limitowanie ilościowe, czasowe, jakościowe i przestrzenne środków pływających w obszarach udostępnionych do połowu i rekreacji
9	Gniewosz plamisty (<i>Coronella austriaca</i>)	Ochrona potencjalnych i rzeczywistych miejsc rozrodu i przebywania	Monitoring i utrzymanie miejsc bytowania i rozmnażania się gatunku w postaci nasypów na bazie kamieni, korzeni i drewna w oddziałach 122cx, 122l, 122ax, 122gx, 125ix, 125lx, 125mx, 90h, 68o, 128k, 109n, 109p
10	Płazy	Odtworzenie, utrzymanie siedlisk i miejsc rozrodu. Ograniczenie śmiertelności płazów w czasie sezonowych migracji	Monitoring i utrzymanie miejsc bytowania i rozmnażania się w oddziałach 125l i 128Ar
			Utrzymanie we właściwym stanie oczek wodnych przez zatamowanie odpływu wody oraz oczyszczenie z nadmiaru materii organicznej – lokalizacja wg potrzeb
			Zabezpieczenie miejsc migracji przez montaż okresowych barier ochronnych. Chwytnie i przenoszenie osobników w oddziałach – lokalizacja wg potrzeb
11	Chiropterofauna	Ochrona potencjalnych siedlisk występowania gatunków nietoperzy	Utrzymanie miejsc zimowania dla nietoperzy w opuszczonych bunkrach wojskowych w oddziale 15B
12	Błonkoskrzydłe (<i>Hymenoptera</i>)	Zachowanie nieleśnych zbiorowisk roślinnych. Zwiększenie dostępności kryjówek	Budowa schronień w oddziałach: 68, 90, 122, 125, 128 i 128A.

**WSKAZANIE OBSZARÓW OBJĘTYCH OCHRONĄ ŚCISŁĄ, CZYNNĄ I
KRAJOBRAZOWĄ**

Lp.	Rodzaj ochrony	Lokalizacja ¹⁾	Powierzchnia ogółem
1	Ochrona ścisła	Oddziały: 1b-d, 1Bb,m, 1Ch-m,p,r, 1Db-j,k,m,n,r,s, 2b,c,f,g,i-m, 3b,c, 4b-d,h, 5b-d,g,l, 26g, 10Bg,h,j, 11b-t,x-z,bx, 12b-w, 13b-g,i-r, 14b-j,l-z, 15b-f,h-m,w,x, 105j, 104a,d,h,j,k,m, 110Ab-k,o, 121a-c,i,n,m,o, 122a-d,g,h,o,p,r, 125a-g,k-o,r,s,x,y,ax,cx,dx,sx, 131d,j,k, 135n,o,k,l, 140i, 141d-r, 145d, 146g, 147h, 148p, 201h-j, 202a-m, 205g,j,l, f (cz.), 205a(cz.)	500,19 ha
2	Ochrona czynna	Oddziały: 1Aa-o, 1Ba,c-l, 1Ca-g,n-s, 1Da,l,o,p,t, 1a,f- n, 2a,d,h,n,o,p, 3a,d-j, 4a,f,g,i-ax, 5a,f,h-k, m-r, 6-10, 10A, 10Ba-f,i,k-p, 11a,w,ax, 12a-x,y,z,13a,h,s- x, 14a,k-bx, 15a,g,n-t,y-cx, 15A, 15B, 16-45, 46a-p, w-z, 47,48 a-m,w,x, 49-67, 68a-f, h m, 69 -103,104b,c,f-i,l,n, 105a-i,k-p,106 108, 109a-k,n-w,y,110, 110Aa,l-n,p-x, 110B, 111-121, 122f,i-n,s-hx, 123, 124, 125 p,t,w,z,bx,fx-rx, 126-130, 131a- c, f-i, l-s, 132-134, 135a-m, 136-139, 140a-h, 141a-c, 142-144, 145a-c,f, 146a-f,h-l, 147ag,i, 148a-o,r,s, 201ag,k-kx, 202n-w, 203, 204, 205a-f, 202c,n-w, 203- 204, 205a-f,k, 206-214, 215b oraz wody Zatoki Pomorskiej	10373,09 ha
3	Ochrona krajobrazowa	1.Grunty Skarbu Państwa w użytkowaniu wieczystym WPN - 2,47 ha, obejmujące obszary w oddziałach – 18m,n-s, 251, 46y,k,t, 90a, 109s,l,o, 113t,w,z,x,y, 125nx, 126h, 128Bm 2. Grunty Skarbu Państwa we władaniu innych podmiotów - 60,08 ha. 3. Grunty stanowiące własność innych podmiotów niż Skarb Państwa - 1,57 ha	64,12 ha
Razem			10937,40 ha

¹⁾ Ekosystemy leśne, nieleśne i wodne podzielone są na oddziały oznaczone liczbą lub liczbą i dużą literą, pododdziały oznaczone literą, zgodnie z mapą przeglądową WPN, sporządzoną przez Park w skali 1:10000, według stanu na 1.01.2014 r. Obszar całego WPN podzielony jest na 6 obwodów ochronnych. Mapa znajduje się w siedzibie Wolińskiego Parku Narodowego w miejscowości Międzyzdroje.

**USTALENIE MIEJSC UDOSTĘPNIANYCH W CELACH NAUKOWYCH,
EDUKACYJNYCH, TURYSTYCZNYCH I REKREACYJNYCH, Z PODANIEM
MAKSYMALNEJ LICZBY OSÓB MOGĄCYCH PRZEBYWAĆ JEDNOCZEŚNIE W TYCH
MIEJSCACH**

I. Miejsca udostępniane w celach naukowych

Lp.	Miejsca udostępnienia ¹⁾	Maksymalna liczba osób mogących przebywać jednocześnie w danym miejscu
1	Monitoring środowiska wodnego WPN - badanie wód podziemnych: 1) Obwód Ochronny Wicko, oddziały – 84a,88b, 102f,104c, 118d; 2) Obwód Ochronny Wisielka, oddziały – 50a,10Ahx; 3) Obwód Ochronny Wapnica, oddziały - 129d, 126j, 128Aa; 4) Obwód Ochronny Międzyzdroje, oddziały - 17i, 40g, 60a, 63c,42c; 5) Obwód Ochronny Warnowo, oddziały- 98j,113t	20
2	Monitoring środowiska wodnego WPN - badanie wód powierzchniowych: 1) Obwód Ochronny Warnowo, oddziały - 110 Ba, i, g, 110z, 110o, 110Aa, d; 2) Obwód ochronny Wisielka, oddział 10Alx; 3) Obwód Ochronny Wapnica, oddziały - 128 l, 128Ac, 128n, 125g, 135, 141; 4) Obwód ochronny Wodny, oddziały - 203, 205, 211c	20
3	Stacja meteorologiczna, obwód Ochronny Warnowo, oddział 113t	4
4	Stacja monitoringu przyrodniczego Grodno, Obwód Ochronny Wisielka, oddział 10A	4
5	Stacja Monitoringu Środowiska Przyrodniczego w Białej Górze, stacja meteorologiczna, obwód ochronny Międzyzdroje, oddział 15Bc	15
6	Obwód Ochronny Międzyzdroje, oddział 15Bc: 1) Stacja Monitoringu Środowiska Przyrodniczego Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu; 2) budynki UAM Poznań nr 4,8, 8a, 8b	100
7	Budynki Archiwum Państwowego w Szczecinie, Obwód Ochronny Międzyzdroje, oddział 15Bc	30
8	Budynek Państwowego Instytutu Geologicznego w Warszawie – Obwód Ochronny Międzyzdroje, oddział 15Bc	100

9	Obwód Ochronny Wodny, oddziały -206b,207c,208c, 211c	50
---	--	----

II. Miejsca udostępniane w celach edukacyjnych

Lp.	Miejsca udostępniania ¹⁾	Maksymalna liczba osób mogących przebywać jednocześnie w danym miejscu
1	Centrum Edukacyjno- Muzealne Wolińskiego WPN Narodowego, Obwód Ochronny Międzyzdroje, oddział 18n	600
2	Zagroda Pokazowa Żubrów, Obwód Ochronny Międzyzdroje, oddziały – 39n,o-w, 40i,l, 41a,b	200
3	Obiekt Edukacyjno-Turystyczny „Wiatrak”, Obwód Ochronny Międzyzdroje, oddział 18f	100
4	Obiekt Edukacyjny, budynek nr 3, Obwód Ochronny Międzyzdroje, oddział 15Bc	100
5	Kompleks Edukacyjny Grodno, Obwód Ochronny Wisiełka, oddział 10A:	150 osób dla każdej działalności

III. Miejsca udostępniane w celach turystycznych

Lp.	Miejsca udostępniania ¹⁾	Maksymalna liczba osób mogących przebywać jednocześnie w danym miejscu
1	Płatne niestrzeżone miejsce postojowe Jezioro Turkusowe, Obwód Ochronny Wapnica, oddział 128Aa	250
2	Płatne niestrzeżone miejsce postojowe Kwasowo, Obwód Ochronny Międzyzdroje, oddział 40g	250
3	Płatne niestrzeżone miejsce postojowe Gosań, Obwód Ochronny Międzyzdroje, oddziały 13k,m,	250
4	Miejsce postojowe przy J. Czajcze, Obwód Ochronny Warnowo, oddział 111a	30
5	Punkt widokowy Kawcza Góra, obwód ochronny Międzyzdroje, oddział 16c	100
6	Punkt widokowy Gosań, Obwód Ochronny Międzyzdroje, oddział 14k	100
7	Punkt widokowy Wzgórze Zielonka, Obwód Ochronny Wapnica, oddział 128j	80
8	Punkt widokowy Piaskowa Góra, Obwód Ochronny Wapnica, oddział 128Ah	80
9	Obiekt turystyczny Zagroda Pokazowa Żubrów, Obwód Ochronny Międzyzdroje, oddziały - 39 – 41	250
10	Obiekt turystyczny „Wiatrak”, Obwód Ochronny Międzyzdroje, oddział 18f	100
11	Stanowisko broni V3, Obwód Ochronny Wiczo, oddział 90h	100
12	Stanowisko broni Baterii Artylerii Stałej, Obwód Ochronny Międzyzdroje, oddział 15Bw	50

IV. Miejsca udostępniane w celach rekreacyjnych

Lp.	Miejsca udostępniania ¹⁾	Maksymalna liczba osób mogących przebywać jednocześnie w danym miejscu
1	Plaża Świętousć, Obwód Ochronny Wisielka, oddziały - 1Aa, 1Ba, 1Ca	1200
2	Plaża Wisielka, Obwód Ochronny Wisielka, oddziały - 4a, 5a, 6a, 7a	1400
3	Plaża Grodno II, Obwód Ochronny Wisielka, oddział 9a, d	150
4	Plaża Grodno, Obwód Ochronny Wisielka, oddziały 10Aa, 10Ba	250
5	Plaża Międzyzdroje, Obwód Ochronny Międzyzdroje, oddział 16a	400
6	Basen przystani żeglarskiej w Łunowie.	120
7	Ośrodek wypoczynkowy Grodno II, Obwód Ochronny Wisielka, oddziały 8j, 9h, mx, nx, px, rx	150
8	Kampanie, Obwód Ochronny Międzyzdroje, oddział 18k	20
9	Budynek dawnej stacji ratownictwa morskiego, Obwód Ochronny Wisielka, oddział 7j	150
10	Zatoka Pomorska - oddział 216 - obszar ograniczony linią łączącą punkty o następujących współrzędnych: 53°56'18,3320'' N 14°27'29,8810'' E 53°57'01,7860'' N 14°26'19,9020'' E 53°58'44,6230'' N 14°29'26,3954'' E 54°00'58,4360'' N 14°38'47,7150'' E 53°59'59,3260'' N 14°39'07,0590'' E	30
11	Jezioro Wicko Wielkie: oddział 205 b, c, d, f – obszar obejmujący centralną część jeziora (z wyłączeniem wód wokół kompleksu wysp Trzcinice) ograniczony linią łączącą punkty o następujących współrzędnych (BL WGS84): 53°52'59,9040'' N 14°25'25,2838'' E 53°53'33,2711'' N 14°24'23,6666'' E 53°53'33,9022'' N 14°23'36,6683'' E 53°53'06,1442'' N 14°22'20,1651'' E 53°52'33,2083'' N 14°22'53,2903'' E 53°52'20,4292'' N 14°24'31,7966'' E 53°52'09,8990'' N 14°24'32,7773'' E 53°52'06,6920'' N 14°23'28,5196'' E 53°51'59,9040'' N 14°23'29,8543'' E 53°52'01,5119'' N 14°24'46,0559'' E 53°52'11,7728'' N 14°25'04,0963'' E	10
12	Zalew Szczeciński oddział 215a na odcinku pomiędzy miejscowościami Lubin – Karnocice na obszarze ograniczonym linią łączącą punkty o następujących współrzędnych (BL WGS84): 53°51'29,0167' N 14°30'48,1986' E	10

	53°51'48,7009" N 14°27'06,7495" E 53°51'46,0669" N 14°26'29,7314" E 53°51'38,1507" N 14°26'54,6347" E 53°51'17,1335" N 14°30'46,3863" E	
13	Cieśniny wstecznej Delt Świny: Stara Świna 212 b,c,d, Stara Głębia 212a, Przecznicza 212f, Byczy Rów 211b, Kacza 207 a,b, Gęsia 208a , Liśnica 211 f, Wielka Struga 206 a, Młyński Rów 208a	30

¹⁾ Ekosystemy leśne, nieleśne i wodne podzielone są na oddziały oznaczone liczbą lub liczbą i dużą literą, pododdziały oznaczone literą, zgodnie z mapą przeglądową WPN, sporządzoną przez Park w skali 1:10000, według stanu na 01.01.2014 r. Obszar całego WPN podzielony jest na 6 obwodów ochronnych. Mapa znajduje się w siedzibie WPN w miejscowości Międzyzdroje.

WYZNACZENIE MIEJSC POŁOWU RYB

Miejsca połowu ryb

Lp.	Miejsca ¹⁾
1	<p>Jezioro Wicko Wielkie oddział 205 b,c,d,f – obszar obejmujący centralną część jeziora ograniczony linią łączącą punkty o następujących współrzędnych (BL WGS84):</p> <p>53°52'59,9040'' N 14°25'25,2838'' E 53°53'33,2711'' N 14°24'23,6666'' E 53°53'33,9022'' N 14°23'36,6683'' E 53°53'06,1442'' N 14°22'20,1651'' E 53°52'33,2083'' N 14°22'53,2903'' E 53°52'20,4292'' N 14°24'31,7966'' E 53°52'09,8990'' N 14°24'32,7773'' E 53°52'06,6920'' N 14°23'28,5196'' E 53°51'59,9040'' N 14°23'29,8543'' E 53°52'01,5119'' N 14°24'46,0559'' E 53°52'11,7728'' N 14°25'04,0963'' E</p>
2	<p>Cieśniny: Stara Świna - oddziały: 212 b,c,d, Stara Głębia - oddział 212 a, Przecznicza - oddział 212 f, Byczy Rów - oddział 211 b, Kacza - oddziały: 207 a,b, Gęsia - oddział 208 a, Liśnica - 211 f, Wielka Struga - oddział 206 a, Młyński Rów - oddział 208 a</p>
3	<p>Zalew Szczeciński 215a na odcinku pomiędzy miejscowościami Lubin – Karnocice na obszarze ograniczonym linią łączącą punkty o następujących współrzędnych (BL WGS84):</p> <p>53°51'29,0167' N 14°30'48,1986' E 53°51'48,7009' N 14°27'06,7495' E 53°51'46,0669' N 14°26'29,7314' E 53°51'38,1507' N 14°26'54,6347' E 53°51'17,1335' N 14°30'46,3863' E</p>
4	<p>Obszar Zatoki Pomorskiej na odcinkach: od 411,0 km do 407,3 km brzegu morskiego (od Białej Góry w kierunku wschodnim do granicy plaży Grodna) - brzeg i przybrzeżny pas wody o szerokości 50 m)</p>
5	<p>Zatoka Pomorska - oddział 216 - obszar ograniczony linią łączącą punkty o następujących współrzędnych:</p> <p>53°56'18,3320'' N 14°27'29,8810'' E 53°57'01,7860'' N 14°26'19,9020'' E 53°58'44,6230'' N 14°29'26,3954'' E 54°00'58,4360'' N 14°38'47,7150'' E 53°59'59,3260'' N 14°39'07,0590'' E</p>

¹⁾ Ekosystemy leśne, nieleśne i wodne podzielone są na oddziały oznaczone liczbą lub liczbą i dużą literą, pododdziały oznaczone literą, zgodnie z mapą przeglądową WPN, sporządzoną przez Park w skali 1:10000, według stanu na 01.01.2014 r. Obszar całego WPN podzielony jest na 6 obwodów ochronnych. Mapa znajduje się w siedzibie WPN w miejscowości Międzyzdroje.